

Suomen Inkeri-liitto ry

INKERILÄISTEN viesti

1 / 2025

Kansikuva: Hannele Kylänpään teos Yöpaita 1986 Pronssi marmorilla 84x57x40 cm Jenny ja Antti Wihurin rahaston taidekokoelma, Rovaniemen taidemuseo. Kuva: Arto Liiti. Juttu Kylänpäästä sivuilla 4-7.

Numero 2/2025 ilmestyy viikolla 21. Aineisto toimitukseen 1.5. mennessä.

Numero 3/2025 ilmestyy viikolla 37. Aineisto toimitukseen 23.8. mennessä.

TÄSSÄ NUMEROSSA 1 / 2025

Pääkirjoitus	3
Kuvanveistäjä Hannele Kylänpää - suomalaisuuden ajaton kuvaaja.....	4
Mikä meitä yhdistää?	8
Inkeri Ojala 80 vuotta	10
Sadan vuoden päästäkin	12
Tapahtumakalenteri.....	14
Kokouskutsu.....	15

INKERILÄISTEN VIESTI

JULKAISIJA

Suomen Inkeri-liitto ry.
www.inkeriliitto.fi
suomeninkeriliitto@gmail.com
Puheenjohtaja:
Elina Metsälä
elina.m.metsala@gmail.com

TOIMISTO

Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset.
Osoite: Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki
tai p. 045 261 2342 arkisin klo 9.00–15.00

APUA SUKUTUTKIMUKSEEN
sukututkimus@inkeriliitto.fi

PANKKI

Kaikki Suomen Inkeri-liitto ry:lle tulevat maksut: FI51 8000 1200 3063 64.

ILMOITUKSET/€

1/1 sivu 250€
½ sivu 135 €
¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17€
Kiitos- yms. ilmoitukset 10€

LEHDEN VUOSITILAUS 2025

40€ EU-maat
45€ muualle

TILAAMINEN

Maksu liiton tilille ja laskun viesti-kohtaan tilaajan nimi ja osoite.

LEHDEN TOIMITUS

Päätoimittaja: Elina Metsälä
Toimitussihteeri:
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE

Renkkelintie 28, 40950 Muurame
p. 050 599 6773
inkerinviesti@suomi24.fi

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ

Hallituksen pj. Antti Kokkinen
Haarniskakuja 4 A, 02610 Espoo
antti@tanttiy.com
+358 504860 044

PÄÄASIAMIEN RUOTSISSA

(hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev 6, SE-43835 Landvetter
p. +46 (0) 706 792 367
vihtori.aitman@gmail.com
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
173888-9

PAINOPAikka

Picaset Oy, Helsinki

ISSN 1236-9586 (painettu)
ISSN 2670-319X (verkkojulkaisu)

Pääkirjoitus

Elina Metsälä

Hyvää alkanutta vuotta 2025!

Kirjoitan tätä Heikin päivänä, 19.1., jolloin on ajateltu talven selän katkeavan ja talven kääntyvän vähitellen kevään puolelle. Aivan erityistä lämpöä talven keskelle toi Inkeri-kodissa vietetty joulujuhla, jossa vieraili pienten ja isompienkin tonttujen riemuksi myös joulupukki. Juhlan musiikista vasta upea inkeriläinen Sudenmorsiametyhtye, joka musiikillaan kosketti kuulijoiden sydämiä ja kuljetti matkalle siihen ihmeelliseen Inkerinmaahan, josta joulupukkin kertoi. Kiitos kaikille juhlan järjestämiseen osallistuneille ja mukana olleille!

Kevät jatkuu Liiton toiminnan osalta Inkeri-iltapäivien ja kevätkokouksen merkeissä. Omien sukujuurien selvittäminen kiinnostaa monia. Inkeriläisten sukujen ja sukulaisten salat voivat olla melko työläitä selvitettäviä, tässä omista sukututkijoistamme on loistava apu! Naistenpäivänä, lauantaina 8.3., Inkerikodissa ovat sukututkijat tavattavissa klo 9-15.

Sukututkijat tavoittaa myös sähköpostilla osoitteesta suomeninkeriliitto.sukututkim@gmail.com

Aurinkoisia kevättalven päiviä toivotellen,
Elina

"Hännele ja Puku": Puku 1979 Pronssi. Kuvassa taiteilija itse teoksensa kanssa näyttelyn avajaisissa tammikuun 17. 2025.

KUVANVEISTÄJÄ HANNELE KYLÄNPÄÄ – SUOMALAISUUDEN AJATON KUVAAJA

Teksti ja kuvat: Eeva-Liisa Karttunen

Kuvanveistäjä Hannele Kylänpään näyttely ”Näkyväksi tehty”
Yhteisnäyttely kuvataiteilija Päivi Sirenin kanssa
Helsingin taidehalli, 18.1.- 9.3.2025

Hannele Kylänpää (s. 1948) on kuvanveistäjä, joka tuo veistoksissaan esiin suomalaisia hahmoja – lapsia, nuoria, aikuisia, vanhuksia. Hänen klassisen tyylinsä teoksista välittyy pysähtynyt liike, joka odottaa jatkumistaan sekä elämän pienten hetkien suuri merkitys.

On tammikuinen, sateisen harmaan lauantaiaamun varhainen hetki Tuusulan Rantatiellä. Olen sopinut tapaamisen kuvanveistäjä Hannele Kylänpään kanssa hänen kotiinsa Tuusulanjärven rannalla. Tarkoituksemme on keskustella Helsingin taidehallissa hänen juuri avautuneen retrospektiivisen kuvanveistonäyttelynsä ”Näkyväksi tehty” herättämistä ajatuksista ja tunnelmista. Näyttelyn varhaisimmat veistokset ovat 1960-luvulta, uusimmat 2020-luvulta.

Astun sisälle taloon ja aamun sateinen harmaus muuttuu yhtäkkiä upeaksi väriloisteeksi. Kylänpään taiteilijakodin seiniä peittävät isot, värikkäät maalaukset. Eniten väriä ja valoa tuovat muutamissa töissä kuvatut kliivioiden hehkuvan oranssitukat. Kylänpää on taiteilijauransa aikana kuvanveiston lisäksi maalannut veistämisen vastapainona.

Tammikuussa avattua näyttelyä varten Kylänpään veistokset ovat lainassa museoiden, julkisten tilojen ja yksityishenkilöiden kokoelmista. Näyttelyyn on

poimittu töitä eri aikakausilta ja taiteilijan kodin lattioillekin on vielä jäänyt rippeet tuotannosta.

“Hannelen raskaana ollut isoäiti oli paennut kahden pienen lapsensa kanssa Rajajoen yli Suomen puolelle Terijoen Kellomäelle elokuussa 1919.”

Näissä kotigallerian tunnelmissa alamme jutella Hannelen kanssa taiteesta, elämästä taiteen takana. Hannelen äidin puolen suku on Valkeasaaren Vihkoja ja Pöllä. Venäjän vallankumouksen jälkeen Hannelen raskaana ollut isoäiti oli paennut kahden pienen lapsensa kanssa Rajajoen yli Suomen puolelle Terijoen Kellomäelle elokuussa 1919. Mukaansa hän oli voinut ottaa vain Raamatun ja ompelukoneen. Perheen isä oli tullut jo vähän aiemmin Suomeen.

Isoäidin vanhemmat, toinen veli ja molempien siskojen miehet teloitettiin Stalinin vainoissa, naiset ja lapset karkoitettiin Siperiaan. Valkeasaaresta paon jälkeen perheen elämä oli ollut

jatkuvaa selviytymistä. Hannelen isovanhempien 9-henkinen perhe asui Terijoella aina talvisodan syttymiseen saakka.

Evakkoajan jälkeen terijokelaiset asutettiin Tuusula-Järvenpää alueelle. Hannelen äiti meni naimisiin maalaistalon pojan kanssa. Hannele syntyi ja varttui Tuusulan maaseudulla ja aloitti koulutaipaleensa Tuomaalan kansakoulussa Tuusulassa. Hän muistelee vieläkin lämmöllä kansakoulunopettajaansa Marjatta Lättilää, joka johdatti hänet taiteen polulle. Hannele piti jo lapsena kovasti piirtämisestä. Hänen opettajansa oli huomannut tytön innokkuuden ja antoi Hannelelle käyttöön omat väri-liitunsa, joilla hän sai tehdä piirustuksiaan.

Myös kotona ja lähisukulaisten piirissä arvostettiin luovuutta ja kädentaitoja. Hannelen äiti Hilja ja kaikki äidin siskot olivat taitavia käsityöläisiä sekä maalasivat öljy- ja vesiväreillä. Hilja-äiti oli aikoinaan jo 12-vuotiaana työskennellyt koulun ohessa mattokutomossa Terijoella.

Myöhemmin Hyvinkään taidekoulun ohella Hilja kouluttautui posliinimaalauksen opettajaksi. Yksi Hannelen tädeistä teki elämäntyönsä käsityönopettajana. Kannustavassa ilmapiirissä Hannelesta kasvoi taidetta arvostava ja rakastava ihminen.

“Opettaja oli huomannut tytön innokkuuden ja antoi Hannelelle käyttöön omat väriliitunsa.”

Teini-ikäisenä Hannele osallistui Oriveden opiston taideleirille. Siellä hän tutustui kuvanveistäjä Liisa Ruusuvaaran opastuksella kuvanveistoon ja Paul Osipowin oppilaana maa-

laamiseen. Taideleirin jälkeen Hannele alkoi entistä enemmän suuntautua taiteen pariin. Lukion jälkeen hän muutti Helsinkiin töihin ja ahersi samalla iltaisin kahden vuoden ajan Taideteollisen koulun iltalinjalla. Siellä hän edelleenkin keskittyi kuvataiteisiin Liisa Ruusuvaaran johdolla ja sai silloin perustavanlaatuista oppia kuvanveistäjän uraa varten; kuinka eri materiaalit toimivat, minkälainen on veistosten työstämisen monivaiheinen prosessi, mistä kuvanveistäjä löytää kiviveistämöt, taidevalimot. Seuraava opinahjo oli Suomen Taideakatemia koulu, jossa hänen opettajanaan oli Kimmo Pyykkö.

Taideakatemiasta Hannele valmistui neljän vuoden opintojen jälkeen kuvanveistäjäksi v. 1975. Hän muistelee lämmöllä molempien opiskelupaikkojensa ilmapiiriä. Koulut sijaitsivat siihen aikaan Helsingissä Ateenueinin taidemuseon rakennuksessa.

Opintojen aikana opiskelijat saivat nauttia taiteen ilmapiiristä monin eri aistein – saattoipa joskus Anita Välkkikin säestää itseään pianolla ja laulaa koulun kahvilassa.

Valmistuttuaan Suomen Kuvataideakatemiasta Hannele Kylänpää toimi ensin kymmenen vuotta opettajana Taideteollisessa korkeakoulussa kunnes siirtyi vapaaksi taiteilijaksi v.1984. Silloin alkoi kuvanveistäjän työura ja se jatkuu vielä tänä päivänäkin. Kylänpää on työstänyt veistoksia eri materiaaleista.

Hänen päämateriaalinsa on pronssi mutta hän on käyttänyt veistoksissaan myös keramiikkaa, savea, punasavea, betonia, kirjasinmetallia, puuta ja kipsiä. Veistosten jalustoissa on käytetty marmoria, luonnonkiveä ja graniittia.

Teosten aiheet ovat vaihdelleet eri elämänvaiheiden mukaan. Opiskeluvuosina useat hänen veistoksistaan kuvasivat nais-hahmoja – saihan mm. nais-asialiike silloin syntynsä. Nyt Taidehallin näyttelyssä esillä

Odotus 1997 Pronssi 78 cm (k) Saastamoisen säätön taidekokoelma EMMA - Espoon modernin taiteen museo.

oleva veistos ”Puku” kuvaa nais-
hahmossaan voimakkaasti mutta
samalla rennosti naisen oikeu-
tettua paikkaa nykyajan tasa-
arvoisessa yhteiskunnassa.

*“Lapsuuden
leikkiympäristöstä
alitajunta myöhemmin
ammensi aiheita
veistoksiin.”*

Elämän ja ajan kulkiessa eteen-
päin Kylänpään veistosten ai-
heiksi valikoituivat seuraavaksi
äiti- ja lapsihahmot. Tähän uuden
tematiikan ilmestymiseen
vaikutti omien lasten syntyminen
1980-luvulla. Ajan mittaan
Kylänpää alkoi myös työstää
luontoaiheita, mm. eläimet,
kasvillisuus ja vesi olivat hänelle
läheisiä teemoja.

Hän kertoo kuinka kasvoi ja
vietti lapsuutensa ja nuoruutensa
maalaistalossa metsän keskellä.
Sieltä lapsuuden leikkiympäris-
töstä alitajunta myöhemmin sit-
ten ammensi aiheita veistoksiin.

Vuosiapurahojen turvin Kylän-
pää on voinut pitää näyttelyjä eri
puolella Suomea. Hänen
mielestään näyttelyissä on tär-
keää se, että niissä taiteilija voi
tuoda esille teoksiaan, olla läsnä
muille, siirtää elämyksiä katso-
jalle.

Kylänpää kuratoi itse Helsin-
gin taidehallin retrospektiivisen
näyttelynsä, jota varten hänen
teoksiaan lainattiin eri puolilta
Suomea. Taiteilija suunnitteli
ja järjesteli näyttelyn esillepa-
non taidehallin työntekijöiden
kanssa. Taidehallin säätiön pu-
heenjohtaja kiittikin näyttelyn
avajaispuheessaan molempien
taiteilijoiden omaa työpanosta

näyttelyn valmisteluissa. Var-
masti monen kymmenen vuo-
den kokemuksella taiteilijat itse
parhaiten tietävät mitä haluavat
retrospektiivisen näyttelynsä si-
sältävän.

Näyttelyesitteessä mainitaan
Kylänpään taiteesta: ”Hannele
Kylänpää tunnetaan etenkin
herkistä lapsi- ja eläinaiheisista
pronssiveistoksistaan. Teokset
tavoittavat arkisten hetkien lii-
kuttavuuden ja kiinnittävät huo-
miomme kanssakulkijoidemme
vilpittömään läsnäoloon.” Tä-
män tunnelman pystyi helpos-
ti aistimaan näyttelyn teoksia
katsellessaan – niiden herkkyy-
s ja pysyvyys tekivät voimakkaan
vaikutuksen katsojaan. Näytte-
lyssä oli läsnä myös Kylänpään
inkeriläissuvun jäseniä.

Kylänpäälle myönnettiin taitei-
lijaeläke v. 2012 mutta taiteilijan
työ harvoin loppuu eläköitymi-
seen. Kylänpääkin aikoo jatkaa
veistosten tekoa, aina jostain
sielun sopukoista tulee uusia ai-
heita kokeiltavaksi. Hän haluaa
vieläkin ilmaista taiteensa avulla
ajatuksiaan elämästä – eletystä ja
tulevasta.

*“Aina jostain
sielun sopukoista
tulee uusia aiheita
kokeiltavaksi.”*

Muutaman viime vuoden ajan
Kylänpää on ollut mukana tut-
kimassa Hilja-äitinsä inkeriläi-
sen suvun vaiheita. Sukuyhteys
on nykypäivään asti ollut tiivistä,
koska historiallisista syistä pide-
tään yhteyttä. Hannele muiste-
lee, kuinka hän äitinsä kanssa
kävi aina kesäisin Järvenpään

Terijoki-juhlilla. Sukulaisilla
on paljon muistoja Inkerin-
maan asioista mutta aikaisem-
min niistä ei ääneen puhuttu.
Vaikenemisen kulttuuri vallitsi.
Nyt ollaan lopulta kokoamassa
suvun historiaan liittyviä ta-
rinoita yhteiseen sukukirjaan.
Hannele Kylänpää on luvannut
tehdä kirjaan tarvittavan kansien
kuvituksen.

Hannele Kylänpään teoksia:

- Kotkan Sapokan vesi-
puistossa yli 10 eläinai-
heista veistosta
- *Äiti Lappi* -veistos, Ro-
vaniemi
- *Vedet* -teos, Helsingin
Veden pääkonttorin pi-
ha, Pasila
- *Silja*, F.E.Sillanpään
muistoveistos, Hämeen-
kyrö, Silja-puisto
- *Lintupoika*, Otto Ko-
tilaisen muistomerkki,
Heinävesi

Teoksia seuraavissa kokoel- missa:

- Suomen valtio
- Helsingin kaupunki
- Espoon kaupunki
- Vantaan kaupunki
- Oulun kaupunki
- Kajaanin kaupunki
- Rovaniemen kaupunki
- Ateneumin taidemuseo
- Simo Kuntsin säätiö
- Saastamoisen säätiö
- Nelimarkka-säätiö
- Jenny ja Antti Wihurin
kokoelma
- sekä veistoksia yksityis-
kodeissa
- Helsingin kaupungin
450-vuotisjuhlamitali

MIKÄ MEITÄ YHDISTÄÄ?

Inkeri-iltapäivissä 25.1.2025 Elina Metsälä

Pian uuden kirjansa ”Aatteen arvo ja hinta” julkaiseva runoilija, tutkija, toimittaja ja opettaja Toivo Flink vieraili Karjalatalolla ”Mikä meitä yhdistää”-teemalla. Ajattelin, että luvassa olisi esitelmä meitä inkeriläisiä yhdistävistä aiheista vaikkapa historiantutkimuksen näkökulmasta. Kyse oli kuitenkin ajatusten ja keskustelun herättelystä meidän kuulijoiden parissa siitä, miten Inkerin ja inkeriläisten asiaa voisi vielä edistää.

Flink toi selkeästi ja kärkevästi esille huolensa inkeriläistöiminnan nykytilasta. Hän toivoi konkreettisia tekoja, joiden kautta inkeriläisten historia tulee tunnetuksi ja yhä suuremman suomalaisjoukon tietoisuuteen.

”Flink toi selkeästi ja kärkevästi esille huolensa inkeriläistöiminnan nykytilasta.”

Tällaisia tekoja olisivat hänen mukaansa esimerkiksi yhteistyö vapaan sivistystyön kanssa ja yhteydenotot kustantajiin, jotta inkeriläisyydestä ja Inkeristä saadaan lisää tietoa koulujen oppimateriaaleihin. Inkeriläisen taiteen suurnäyttelyn tai taidefestivaalien kautta voisi välittää tietoa Inkeristä suomalaisille. Lisäksi radioon, elokuvaan ja tv-sarjoihin tulisi saada Inkeriin liittyviä aiheita.

Toivo Flink puhumassa Inkeri iltapäivässä

Huoli inkeriläistöiminnan nykytilasta on helppo jakaa. Aktiiviset toimijat ovat iäkkäitä eikä nuoria tai edes keski-ikäisiä uusia toimijoita ole tulossa järjestöihin tilalle. Tämä on surullista ja samalla heijastelee myös laajemmin tämänhetkistä tilannetta suomalaisessa yhteiskunnassa. Järjestöihin ja yhdistyksiin ei löydy enää tulijoita entiseen malliin. Vaikuttaa siltä, että nuoremmat ihmiset eivät enää koe perinteistä järjestötoimintaa itselleen merkitykselliseksi. Myös koko ajan koveneva työelämä ja vapaa-ajalle valuva arjen ja harrastuksien aikatauluttaminen syö intoa ja mahdollisuuksia antaa omaa vapaa-aikaansa järjestötyölle. Samaan aikaan yksinäisyyttä kokee yhä useampi eri-ikäinen suomalainen.

Hiljaiset inkeriläiset

Flinkin alustus aiheesta synnytti hyvää ja vilkasta keskustelua. Flink ilmoitti inkeriläisten olevan hänen näkemyksensä mukaan liian passiivisia ja hiljaisia oman asiansa ja historiansa esille tuomisessa. Hän piti ainakin yhtenä syynä pitkään jatkunutta maaorjuutta. Tähän useampi läsnäolija kommentoi, että muiden suomalaisten reaktioiden pelko ja hyvästä suomenkielen taidosta huolimatta tapahtunut jatkuva ”ryssittely” sai vaikenemaan taustastaan ja piilottamaan sen kaikin keinoin.

Oman sukuni vaikenemisen syy on pitkään ollut Neuvostoliiton ja pakkopalautuksen pelko. Uskon, että myös monet muut inkeriläiset ovat päättäneet vaieta juuristaan, kulttuuristaan ja historiastaan itseään, perhettään ja läheisiään suojellakseen. Henkensä pitimiksi on kannattanut pysytellä hiljaa. Tämä vaikeneminen on myös heikentänyt inkeriläisten oman historian ja kulttuurin tuntemusta, koska tietoa perinteestä ja historiasta ei ole voinut siirtää edes sukupolvelta toiselle, saati sitten nousta julkisesti vaatimaan tunnustusta inkeriläisille.

Inkeri-tietouden uusimmat tuulet

Nyt Inkeristä ja inkeriläisistä on mahdollista puhua julkisesti ja samalla lisätä suomalaisten

Sudenmorsiamet

tietoa Suomen historiasta, johon osana kuuluu inkeriläisten historia. Tätä tietoa on lisännyt Tietävä-oppimissivusto, josta löytyy Inkeriläisten sivistyssäätiön, Kansallisarkiston, ja Suomalaisen kirjallisuuden seuran Inkeri ja inkeriläisyys-muistot talteen, arkistot haltuun- hankkeessa toteutettu tieto- ja tehtäväkokonaisuus yläkoulun ja lukion historian opetusta varten. Materiaali tarjoaa tiiviin tietopaketin kaikille aiheesta kiinnostuneille.

Inkeriläisten sivistyssäätiö on tehnyt Inkeriläiset-unohdettu kansa-podcast sarjaa jo kaksi tuotantokautta. Ensimmäisen kauden jaksojen aiheet liittyivät Inkerin historiaan. Toisella kaudella siirryttiin kevyempiin aiheisiin, kuten kulttuuriin, ruokaan ja taiteeseen. Tämän sarjan hyvä puoli on mahdollisuus kuunnella jaksot ajasta ja paikasta riippumatta. Sarja jää myös internettiin ja podcast-palveluihin kuunneltavaksi aina digitaalisen maailman loppuun saakka.

”Yksi inkeriläisen kulttuurikentän uusimpia tulokkaita on Sudenmorsiamet-yhtye, joka esittää inkeriläisiä kansanlauluja ja runoutta.”

Helena Miettisen toimittamaan Muistojen ankkurit - arkisia aarteita Inkeristä-kirjaan on koottu Inkeristä sotaa ja vainoa paenneiden inkeriläisten kertomuksia. Kirjassa inkeriläiset esittelevät heille merkityksellisiä esineitä, ”ankkuriesineitä”, ja kertovat siitä, millainen merkitys kyseisellä esineellä on ollut heidän elämäntarinassaan. Aiheeseen liittyvä valokuvanäyttely on ollut esillä Tallinnan yliopiston akateemisessa kirjastossa. Näyttely on tulossa 28.2.2025 myös Kulttuurikeskus Stoaan, Helsingin Itäkeskukseen.

Yksi inkeriläisen kulttuurikentän uusimpia tulokkaita on Sudenmorsiamet-yhtye, joka esittää inkeriläisiä kansanlauluja ja runoutta.

Itse näen nämä uusimmat tuulet Inkeri-tietoutta lisäävinä valopilkkuina etenkin niiden suoma-

laisten suuntaan, jotka eivät ole koskaan vielä meistä kuulleet. Paljon muutakin voi toki vielä tehdä. Inkeriläisten sivistyssäätiössä pohdimme parhaillaan tulevaisuuteen suuntautuvia toimia, joilla Inkeri-tietoutta voidaan levittää myös tuleville sukupolville. Kiitän sydämestäni kaikkia teitä ja heitä, jotka ovat nyt ja aiemmin olleet mukana edistämässä Inkerin asiaa.

Tietävä-sivusto <https://tietava.finlit.fi/inkerilaiset/>

Inkeriläiset- unohdettu kansa <https://soundcloud.com/inkerilaiset-podcast>

Sudenmorsiamet https://www.facebook.com/people/Sudenmorsiamet/61563278527171/?_rdr

Muistojen ankkurit <https://www.inkeri.fi/muistojen-ankkurit-arkisia-aarteita-inkerista/>

Sudenmorsiamet on inkerinsuomalainen vuonna 2024 perustettu kansanlauluyhtye, joka herättää eloon vanhaa inkeriläistä kansanperinnettä ja luo uutta. Kokoonpano: Leo Ollikainen, Irma Ollikainen ja Anitta Iline. 28.1. 2025 julkaistu Aikojen kudelma Vol. 1- albumin digitaalisilla alustoilla.

INKERI OJALA 80 VUOTTA

Teksti ja kuvat: Ville Melanen

Sukujuuriltaan syvästi inkeriläinen ja nimeään kantavissa yhdistyksissä hyvin aktiivinen Inkeri Ojala täytti 80 vuotta 13.1.2025. Inkeri Ojala on ollut vahva vaikuttaja Suomen Inkeriliiton kesäjuhlien järjestämisessä Lahdessa ja on edelleen ahkera paikkakunnan Inkeri-seuran toiminnassa. Hän on monille tuttu myös neuvolatätinä, vararummona, lähetysaktiivina, seurakuntalaisena ja monessa muussakin tehtävässä. Inkeri Ojala vaikuttaa olevan aina menossa, mikä varmasti myös omalta osaltaan pitää hänet pirteänä.

Inkeri Ojalan syntymäpäiväjuhlaa vietettiin Lahden Joutjärven kirkossa pari päivää etukäteen 11.1.2025. Juhlan ohjelma oli musiikkipainotteinen ja siihen kuului mm. yhteislaulua, sooloesityksiä, mieskuoron musiikkia ja orkesteriesitystä.

Inkerin hyvä ystävä, Meeri lausui syntymäpäiväsankarin kunniaksi seuraavan runon:

”Olemme kokoontuneet Jumalaa ylistämään, Jeesusta, Vapahtajaamme kiittämään. Jumala on ollut uskollinen, meitä kaikkia kohtaan armollinen. Monet on meillä kiitoksen aiheet, nyt on mielissämme Inkerin elämän vaiheet. Olemme kiittollisia monenlaisesta avusta, kannustuksesta ja esirukouksista. Inkeri vauhdilla kassejaan kantaa, niistä leipää, pullaa, suklaata antaa. Kerbot, piirit ja retket, ne on monella viikon parhaat hetket. Touhun keskellä on rukous syvä, toisten ihmisten paras ja hyvä. Arvokkaat ovat sairaan luona vietetyt hetket, ne ovat kuin iäisyyyteen valmistavat retket. Inkerin sydämessä on luottamus Herran hyvyuteen, Jeesuksen täydelliseen rakkauteen. Jumalan rakkaus on ylistyksemme ydin, Hän avaa tuhlajaalapselle hellästi sylin. Lähetystyössä julistetaan ilosanomaa, Jeesuksen kuolemaa ja ylösnousemusta valtavaa. Siihen työhän Inkeri osallistuu innolla, palavalla sydämen rakkaudella. Inkeri ystävän rukouksiin suljemme, Hänen kanssaan taivastiellä kuljemme. Meidän elämämme sujuu nyt näin, mutta tiedämme, että paras on edessäpäin.”

(Meeri Auramo)

”Touhun keskellä on rukous syvä, toisten ihmisten paras ja hyvä.”

Juhlassa Inkeri Ojala piti myös itse puheen, jossa hän kiitti runsasta juhlayleisöä saamistaan huomionosoituksista. Juhlan tarjoilu oli runsasta ja makoisaa. Vierailta oli myös mahdollisuus kirjoittaa Inkeri Ojalaan liittyvä muisto vieraskirjaan.

Luulenpa, että moni olisi halunnut olla mukana noissa juhlissa, vaikkei olisikaan ollut Inkerin kanssa kovin läheinen tuttu.

Inkeri Ojalan varsinaisena syntymäpäivänä merkkipäivän juhlintaa jatkettiin Lahden Lutherin kirkon kahviossa, jossa Lahden Seudun Inkeri-seuralla oli perinteinen kuukausitapaaminen. Inkerin kirkon pastori Ville Melasen pitämän hartauden jälkeen Lahden Seudun Inkeri-seuran puheenjohtaja Toivo Puronen piti tyylilleen uskollisena vakavan juhlapuheen. Puhe ei ollut onneksi niin pitkä, että kukaan olisi ehtinyt siihen kyllästyä. Pääasia oli kuitenkin, että Inkeri suhtautui puheeseen tilanteeseen sopivalla vakavuudella, mutta kuitenkin iloisen juhlallisin mielin.

Pöytä oli taas koreana oman yhdistyksen juhliessa 80-vuotta täyttävää varapuheenjohtajaansa, Inkeri Ojalaa. Paikalle oli saapunut Inkerin kunniaksi lähes 30 juhlijaa.

Voimme yhdessä iloita Inkerin kanssa siitä, että hänellä on ollut aikaa, voimia ja tahtoa toimia inkeriläisyyden puolesta Suomessa. On tärkeää, ettemme unohda inkeriläisten historiaa emmekä monia arvokkaita perinteitä. Yksi näistä on kristillinen usko ja vakaumus. Vaikeissakin olosuhteissa monet inkeriläiset ovat luottaneet Jumalan apuun.

”Hänellä on ollut aikaa, voimia ja tahtoa toimia inkeriläisyyden puolesta Suomessa.”

Saamme yhdessä toivottaa vielä kerran Inkerille onnea, voimia, siunausta ja pitkää ikää erään juhlimisen yhteydessä esitetyn laulun sanoin:

”Tulkoon tie sinua vastaan, olkoon tuuli aina myönteinen, päivä poskillasi paistakoon, sade pelloillasi virratkoon. Ja kunnes kohdataan, elämäsi jääköön käsiin Jumalan.”

SADAN VUODEN PÄÄSTÄKIN

Teksti: Jorma Korkkinen

Löysin jokin aika sitten mielenkiintoisen artikkelin nimeltään Nykyaikainen Inkeri, joka oli julkaistu Käkisalmen Sanomissa vuonna 1920. Sen kirjoittajana oli tunnettu ja arvostettu inkeriläinen vaikuttaja Kaapre Tynni (1877 – 1953). Tässä vaiheessa elämäänsä hän oli paennut valankumouksen jälkeisiä vainoja Suomeen tuhansien muiden pakolaisten tavoin. Kaapre Tynni oli vahva inkeriläisen kulttuurin ja autonomian edistäjä toimien opettajana ja toimittajana.

Hän kuvaa artikkelinsa alussa yleisesti Inkerin kansan elämän vaiheita orjuudesta virkavallan holhoukseen ja edelleen nykyaikaan, jossa elämän turvallisuus on pahasti järkkynyt väkivallan ja vainojen vuoksi. Toisaalta hän kuvailee myös inkeriläistä yhteiskuntaa ja sen yhteisöllisyyttä. Sitä, miten paljon työtä oli jo tehty henkisen elämän vahvistamiseksi, mihin se olisikaan voinut parhaimmillaan johtaa. Esimerkiksi yhdistyselämä oli vilkasta ja edistyksellistä.

Laulujuhlia oli järjestetty vuodesta 1899 alkaen. Suomalaisuus näkyi opetuksessa ja koululaitoksessa Kolppanan seminaarin tuottaessa lisää opettajia. Kaapre Tynni itse toimi Inkerin Kolppanan seminaarin johtajana kahden vuoden ajan, juuri ennen seminaarin lopettamista vuonna 1919.

*”Kaapre Tynni
oli vahva
inkeriläisen
kulttuurin ja
autonomian
edistäjä.”*

Artikkelin kirjoittamisesta on kulunut yli sata vuotta ja mielessäni liikkuu ajatus siitä, minäkalaisen perinnön inkeriläisyys on jättänyt sadan vuoden päähänkin. Ensimmäisenä tulee mieleen ihmisten erilaiset kokemukset ja niiden merkitys. Kuinka tärkeää on muistella ja käsitellä elämäkokemuksiaan, vaikka ne olisivat vaikeitakin. Turvallinen ilmapiiri saa mielen sopukat avautumaan, jolloin valoisimmat muistot voivat päästä pintaan. On hienoa, että viime vuosien aikana niin monia muistoja on saatu kerättyä talteen ja arkistoitua. Tämä on ollut varmasti tärkeää ihmisille itselleen, mutta myös jälkipolvet voivat saada sisältöä elämäänsä ymmärtämällä omia juuriaan.

Palaan mielessäni omiin kokemuksiini Inkeristä. Sukuni isän puolelta on kotoisin Skuorisitsan Suur-Taaitsan kylästä. Ensimmäisen matkani tein sinne alle kymmenen vuoden ikäisenä vanhempieni kanssa 1960 - luvulla. Siitä tuli isälleni hyvin

tärkeä matka, sillä se oli samalla hänen kotiinpaluunsa sodan jälkeen. Matkaa tehtiin bussilla Leningradiin, jossa isäni tati oli meitä vastassa. Pitkän viikonloppun aikana ehdittiin käydä kahdesti kotitalossa. Sen jälkeen matkoja kertyi muutamia, joista viimeisin oli vuonna 2009. Tällä matkalla oli mukana isäni lisäksi veljeni ja tyttäreni. Teimme pienellä ryhmällä bussimatkaa kohti Taaitsaa, jossa pidettiin myös sen vuoden kesäjuhlat. Tuntui kuin olisi tullut toiseen maailmaan ajaessamme pienten kylien läpi. Ryhmän vanhemmat alkoivat spontaanisti laulamaan Nouse Inkeri – sävelmää tullessamme Inkerin maaperälle. Lisäksi isäni alkoi kertomaan Inkerin runoudesta ja Aale Tynnistä, siitä miten tärkeää runous oli Inkerissä. En silloin tiedostanut sen merkitystä, mutta jälkepäin olen ymmärtänyt runouden olevan yksi keskeinen Inkerin kulttuuriperintö.

Kaapre Tynnin tytär Aale Tynni (1913 – 1997) olikin keskeisiä inkeriläisiä runoilijoita. Mielenkiintoista hänen historiassaan on se, että hän oli myös olympiavoittaja Lontoon vuoden 1948 lyriikkasarjassa, jolloin taidelajit olivat edustettuna viimeistä kertaa. Inspiroiduin etsimään Aale Tynnin runoja ja löysin koskettavan Kaarisilta – runon. Sen sanomasta löytyy Inkerille tyypillistä hengellisyyttä ja huomasin runon inspiroineen monia muitakin. Aale Tynni ei toki ollut ainoa tunnettu inkeriläinen runoilija, kenties tunnetuin oli Larin Paraske, joka eli ja vaikutti 1800 – luvun loppupuolella. Hän oli erikoistunut kalevalamittaiseen runolauluun teemojen vaihdellessa häistä kehtolauluihin. Jean Sibeliuksen inspiroitui ja sai vaikutteita Larin Parasken sävelmistä.

Lueskelin vanhoja Inkeriläisten Viestejä sen alkutaipaleelta ja silmäni sattui pääkirjoitus, joka oli otsikoitu ”Entinen laulava Inkeri”. Inkeri on todellakin ollut rikas runomaa, josta kertoo esimerkiksi se, että ”Suomen

kansan vanhat runot” – kokonaisuudessa Inkeriläisten runojen osuus on ollut lähes kolmasosa. Tätä voidaan pitää merkittävänä osuutena. Runonkerääjät löysivät todellisen aarreaitan Inkeristä ja runojen runsauden lisäksi ne olivat myös arvokkaita. Tämä arvo näkyy esimerkiksi Inkerin vaikutuksessa Suomen kansalliseepokseen Kalevalaan. Suuri kiitos tästä kuuluu runonkerääjälle Taneli Europaeukselle, joka oli varsin omistautunut suomalaisuuden asialle. Hän löysi vuoden 1847 runonkeruumatkallaan uuden runoalueen, Inkerin, josta hän keräsi monia arvokkaita runoja kuten Uuteen Kalevalaan päätyneen Kullervo – runoston. Kalevala syntyi Elias Lönnrotin kynästä monien runojen ja tarinoiden kautta. Kalevalan arvostusta tänä päivänä kuvaa Euroopan komission myöntämä Euroopan kulttuuriperintötunnus. Inkeriläiset ovatkin olleet hyvin tietoisia ja ylpeitä omasta runohistoriastaan.

Kullervon tarinat ovat kiehtoneet ja inspiroineet monin tavoin eri aikakausina. Tarina on hyvin traaginen, mutta samalla voimakas. Lönnrot teki aiheesta oman tulkintansa ja mitä ilmeisemmin tarina kiehtoo erilaisiin näkökulmiin. Aleksis Kivi teki siitä Kalevalaan perustuvan näytelmän (1859). Jean Sibelius löysi tarinasta ainekset uudelle musiikilleen (1892).

J.R.R. Tolkien kirjoitti Kullervosta oman tulkintansa opuskeluaikanaan v.1914. Vaikka kirjoitus jäi kesken, oli Tolkien mitä ilmeisemmin hyvin vaikuttunut itse tarinasta. Akse-

li Gallen-Kallelaa kohtaukset Kullervosta inspiroivat maalaustaiteessa. Kullervosta on sävelletty ooppera (Aulis Sallinen, 1992) ja tehty näytelmiä. Uusia tulkintoja syntyy edelleen. Uskon, että tarinasta löytyy yhteys rakkauden ja hyväksymisen tarpeeseemme, joka puhuttelee tänäkin päivänä.

Mietin myös niitä inkeriläisen kulttuurin ominaispiirteitä, jotka loivat tälle kansalle vahvan yhteisöllisyyden hengen. Ehkä niitä voisi kuvailla yhdistelmäksi rituaaleja, uskontoa, kyläkulttuuria ja perhekeskeyttä. Esimerkiksi runolaulut ovat olleet keino muistaa tärkeitä asioita, niissä on annettu elämän ohjeita nuorille. Itkuvirret eivät olleet pelkästään hautajaisia varten, ne antoivat myös mahdollisuuden huolien ja kiitollisuuden ilmaisuun. Tiivis kyläkulttuuri loi yhteisöllisyyttä, johon kuului esimerkiksi erilaiset kyläjuhlat. Niitä vietettiin säännöllisesti eri vuodenaikoina. Esimerkiksi pääsiäisenä oli tapana ottaa isot aisakeinut eli liekut käyttöön ja kokoontua niiden ympärille laulamaan. Keinut toimivat myös nuorten tapaamispaikkana.

Inkeriläisten kesäjuhlilla on vankka perinne. Ne saivat alkunsa laulujuhlista vuonna 1899. Vallankumous, sota ja vainot keskeyttivät ne. Toisen maailmansodan jälkeen kesäjuhlaperinne elpyi ja Suomessa niitä vietettiin ensimmäisen kerran kotikunnassani Järvenpäässä vuonna 1956. Tänä kesänä saimme viettää Paavalin kirkossa Helsingissä Suomen Inkeriliiton 90-vuotisjuhlaa.

TAPAHTUMAKALENTERI

SUOMEN INKERI-LIITTO RY:N KEVÄÄN INKERI-ILTAPÄIVÄT

Kaikki tapahtumat Inkeri kodissa, Karjalatalolla, Käpylänkuja 1, Helsinki

Ilmoittajille
Tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset tulee toimittaa toimitussihteerille lehden kakkosivulla ilmoitettuun aineiston vastaanottopäivään mennessä. Otamme mielellämme vastaan myös muita kuin kerhojen ilmoituksia.

Lauantaina 8.3. sukututkijat Inkeri kodissa klo 9.00 – 15.00.

Samana päivänä klo 15.30 Helena Miettinen esittelee toimittamansa kirjan Muistojen ankkurit

Lauantaina 29.3. klo 14.00 kevätkokous jäsemaksunsa maksaneille jäsenille

Lauantaina 26.4. klo 14.00 Päivi Taussi esittelee uusimman kirjansa Mooses Putron arvoitus.

Kirja päättää trilogian, johon kuuluvat romaanit Katrin kahdet kengät ja Sillalla käy tuuli

Hyvinkään Inkeri-kerho

Kerho kokoontuu pääsääntöisesti kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 14.00 seurakuntakeskuksessa.

Tiedustelut pj. Leila Salo p. 040 567 7065 leila.salo@hotmail.com

hyvinkaan.inkerikerho@hotmail.com

Lahden seudun Inkeri-seura

Tiedustelut:

Inkeri Ojala 040 071 6727

inkeri.ojala@gmail.com

Kokoontumiset: Vuorikatu 37, Lutherin kirkko

kuukauden toinen maanantai (klo 13.00 – 15.00)

Turun seudun Inkeri-seura

Tapahtumat Varissuon kirkolla, tilaisuudet alkavat kello 14:00

Sunnuntai 9.3. Kevätkokous ja naistenpäivän juhla

Maanantai 21.4. Pääsiäisjuhla

Sunnuntai 11.5. Äitienpäivä

Sunnuntai 5.10. Syyskokous

Lauantai 1.11. Kello 12:00 Pyhäinpäivän kunniakäynti Turun hautausmaalla inkeriläisten muistomerkillä.

Kello 14:00 Pyhäinpäivän tilaisuus Varissuon kirkossa

Perjantai 26.12. Joulujuhla Tapaninpäivä

Muu toiminta:

Terveys- ja sosiaalineuvontapiste, käsityö ja askartelukerhot, päivystys- ja kirjastotoiminta, Inkerin historian ja kulttuurin liittyviä teemailtoja, nuorten ja lasten toimintaa (kerhot, kulttuuri- ja luontoretket ym.), tietokoneen ja puhelimen käytön tukea ikäihmisille (henkilökohtainen neuvonta), lauluryhmä Orvokki, uusia jäseniä toivotaan. Viikoittaiset ohjelmat löytyvät seinäilmoituksesta, Facebookista ja puh. 045 668 7628.

Yhteystiedot:

puhelin 045 668 7628, sähköposti tsis.turku@gmail.com Facebook Turun seudun Inkeri- seura, käyntiosoite Kousankuja 5 A, 20610 Turku Varissuo

Helsingin seudun Inkeri-seura

Anitta Iline

anitta@inkeriseura.com p. 050 565 9805

Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpyläнкуja 1, Helsinki)

Tiedustelut Toivo Tupin p. 040 578

OIKAISU

Toisin kuin Inkeriläisten Viestissä 4/2024 kerrottiin, "Matka Putron maille" -juttu ei ollut Elina Metsälän kirjoittama. Kirjoittaja on halunnut pysyä nimettömänä.

KOKOUSKUTSU

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään
lauantaina maaliskuun
29. päivänä 2025 klo 14.00
Karjalatalolla
Inkeri kodissa
Käpyläнкуja 1
00610 HELSINKI

Käsitellään säännöissä kevätkokoukselle määrätyt asiat.
Äänivaltuutettuja ovat v. 2025 jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenjärjestöjen
valtuuttamat henkilöt sekä ne hallituksen hyväksymät henkilöjäsenet,
jotka ovat maksaneet v. 2025 jäsenmaksunsa.

Hallitus

*Kauniita kevättalven päiviä
ja onnea vielä tälle vuodelle!*

